

OD REDAKCJI

EDITOR'S NOTE

Oddajemy do rąk czytelników kolejny, 43. numer *Niepełnosprawności*, który ukazuje się w niezwykle trudnym dla wszystkich, pandemicznym czasie. Mamy nadzieję, że lektura zaproponowanych Państwu tekstów, szczególnie tych, które prezentują rekonstrukcje nauczycielskich doświadczeń radzenia sobie z sytuacją Covid 19, pomoże przetrwać ten trudny egzystencjalnie czas. Zebrane w niniejszym tomie artykuły eksplorują wątki problematyczne koncentrujące się wokół trzech obszarów empirycznych i teoretycznych dociekań: rekonstrukcji niepełnosprawności; edukacji-terapii-wsparcia oraz rodzinnego kontekstu.

Tom otwierają artykuły lokujące naukowe eksplikacje w obszarze społeczno-kulturowych rekonstrukcji zjawiska niepełnosprawności. W pierwszym, autorzy Sławomir Olszewski oraz Katarzyna Parys, dokonują próby refleksyjnego odczytania charakterystyk osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, zwracając uwagę na niebezpieczeństwa wynikające z uproszczeń oraz uogólnień, które nie oddają złożonej ludzkiej natury powodując swoiste „zamknięcie” człowieka w schematycznym opisie. W drugim artykule, Daria Serafin prezentuje częściowe rezultaty badań nauczycielskich rekonstrukcji kobiecości, seksualności i dorosłości kobiet z niepełnosprawnością intelektualną. Tomasz Kasprzak w artykule kończącym ten tematyczny wątek, podejmuje próbę przeglądu stanu wiedzy o osobach głuchoniewidomych, na podstawie badań prowadzonych w latach 1991–2020.

Kolejny obszar analiz lokuje się w polu: edukacji-terapii-wsparcia. Czytelnik odnajdzie tu m.in. odniesienia do problemów pandemii, a dokładniej pozna opinie nauczycielek i nauczycieli wobec edukacji zdalnej dzieci ze spektrum autyzmu w czasie pandemii COVID-19 (autorstwa Marzeny Buchnat, Anety Wojciechowskiej). Inne poruszane wątki badawcze dotyczą: zastosowania eksperymentu pedagogicznego jako jednej z form kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (Joanna Doroszuk, Karolina Tersa), opinii rodziców o realizowanych zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych (Izabella Gałuszka), procedur identyfikacji mutyzmu wybiórczego (Ewa Kos). Agnieszka Kamyk-

-Wawryszuk prezentuje problematykę niepełnosprawności sprzężonej i rzadkiej oraz ukazuje ich charakterystyczne cechy i przeciwieństwa. Tekst Hanny Grzesiak analizuje rozwój kształcenia specjalnego w Chinach. Odpowiedź na pytanie: jak dostosować przestrzeń terapeutyczną do potrzeb osób z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością, czytelnik uzyska po lekturze artykułu Katarzyny Kruś-Kubaszewskiej oraz Grażyny Walczak. Agnieszka Stefanow, natomiast objaśnia strategie postępowania w zaburzeniach zmysłu czucia u dziecka ze spektrum autyzmu w przedszkolu terapeutycznym. Kolejne odniesienie do sytuacji edukacyjnej w pandemii odnaleźć można w artykule Andrzeja Twardowskiego, który zauważa, iż pandemia COVID-19 zmusiła specjalistów wczesnego wspomaganie rozwoju do zastąpienia osobistych wizyt domowych wizytami wirtualnymi. Autor tekstu prezentuje warunki tworzenia takich wizyt, ich zalety, ale także określa ograniczenia tak zorganizowanej pracy terapeutycznej. Ostatni artykuł tej części poświęcony jest wsparciu osób z zaburzeniami psychicznymi przez pracowników socjalnych. Autorka (Marta Czechowska-Bieluga) podjęła próbę analizy postrzegania osób chorujących psychicznie oraz zaprezentowania specyfiki pracy socjalnej z takimi klientami.

Tom zamyka część poświęcona relacjom w rodzinie, której codzienność splata się z niepełnosprawnością. Agnieszka Bochniarz ukazuje dziecięcą perspektywę postaw rodzicielskich osób z niepełnosprawnością ruchową, a Anna Jakoniuk-Diallo wraz z Aleksandrą Rożek skupiają się na przybliżeniu problematyki relacji młodych dorosłych z niesłyszącym rodzeństwem.

Mamy nadzieję, że numer 43 *Niepełnosprawności*, spotka się z pozytywnymi ocenami. Pragniemy podziękować wszystkim autorom, którzy postanowili podzielić się swoimi rozważaniami na łamach naszego czasopisma. Serdecznie zapraszamy do dzielenia się wynikami podejmowanych projektów badawczych w kolejnych numerach *Niepełnosprawności*.

Agnieszka Woynarowska
Redaktor naukowy tomu